

Új község született

Iparosodó, kultúráldó községként rohamosan fejlődik az egykor elmaradott Kistelek

Kisteleknek, a nagy alföldi parasztközségnek nemigen volt a múltban szegénység. A kisteleki földnélküli proletárság ezrével kóborolt az országban munka után, sőt még a szomszédos nyugati államokat is bejárták, mert a hazai homok nem nyújtott számukra megélhetést. Nyújtott volna az, de a jó földek színe-java a nagygazdák kezén volt, akik színtén messzi földön híresek voltak fősvénységükről.

Az elmúlt években ez a község is nagy fejlődésen ment keresztül, valósággal új község született itt, anynyira átváltozott. A baszkodó nagygazdák, a Gyuglek, Balázskok világa már a múlté. A falu növekvő kereskedelmét többé nem a Deuschok, Bitók és társaik bonyolítják le, hanem mindent átfogó földműves-szövetkezeti hálózat működik itt, melyben minden valamire való termelő részvényes. Az értékesítésen túl a termeléssel járó gondokat is közösen viseli a földműves-szövetkezet a termelőkkel.

Az egyik legnagyobb ajándék

A néphatalom egyik legnagyobb ajándéka a falunak a gépállomás. Az apró kis gazdaságok birtokosai nincsenek többé kiszolgáltatva a zsírosparasztok igazsárájának. A szállítástól a cséplésig, a szántásig, vetésig a mezőgazdaságban előforduló minden nehezebb fogatos munkát olcsó állami díjtételekkel végez el a gépállomás. Sónagyon soká keresi vissza ez a gépállomás az állam kasszájába azt a

sokmillió forintot, amibe ke-
rült.
A rozskok, a búzavetések éppen hogy csak szökülnek a határban, de a gépállomás 46 cséplőgépe már tökéletesen kijavítva, felsorakozva várja, hogy induljon a nagy munka. Már túl vannak a tavaszi szemlén. Az aratógépek, traktorok, kombájnok, cséplők olyan katonás sorokban várakoznak, mintha csak tisztelegni akarnának az emberek előtt.

A korszerű tejüzem

A falu és az állomás között éjjel-nappal füstöl egy hosszú kémény. Az új tejüzem, mely mindennap értékes valutát hoz az országnak. A napi hat-hétezer liternyi étkezési »kannatej« és az 1200 liternyi zamatos tejszín mellett nagyon fontos ipari nyersanyagot is gyártanak. A kazeinra épülő műanyagiparunk legnagyobb része. A kazeint ma már nemcsak a bútorgyártásban, hanem a hajógyártásban, hanem még a textiliparban is felhasználják. Nem is gondoljuk, hogy például ha egy-egy szép fésűt veszünk a kezünkbe, vagy ha ruhánkra csinos gombokat varr a szabó, ezek leginkább kazeinból készülnek, a kazeint pedig tejből állítják elő. A tejből először ipari túró lesz, mint a kazein alapanyaga. Ez igen kelendő áru külföldön is. Egyik legnagyobb vásárlónk a Német Szövetségi Köztársaság.

A keresletnek megfelelően itt a kisteleki üzemben is állandóan emelkedik a termelés. Néhány évvel ezelőtt, amikor a gyár elkészült, napi hat-nyolcezer liter tej fel-

dolgozására számítottak. Ma már 16—20 ezer liter között tart az üzem. A gyorsan növekvő termelés csaknem szétfeszíti a kis gyár falait. Már szükségessé vált egy nagyobb teljesítményű kazán beállítása a régi, de egyébként még új gépházi berendezés helyett.

Négy és fél millió iskolaeépítkezés

A falu legújabb ajándéka népi államunktól a most épülő iskola, amelyet lapunk címdalán láthatunk. Olyan iskola lesz ez, amelyet a múltban munkás- és parasztyereknek számára még a fővárosban is alig építettek. A kilenc tantermen kívül negyvenkét olyan nagyobb helyiség lesz az épületben, amely a korszerű tanítást, a közegészséget, a falusi közművelődést szolgálja. A központi fűtéses könyvtárakon, olvasótermeken, úttörőszobákon különböző kémiai, élettani és egyéb szertárakon túl gőzfürdővel, a napközisek számára étteremmel, hálótérrel, konyhával, modern orvosi rendelővel is rendelkezik majd, s természetesen korszerű tornateremmel. Az iskola építése 4 millió 500 ezer forintjába kerül államunknak. A Csongrád megyei Építőipari Vállalat dolgozói igyekeznek a munkával. Nagyon szeretnék, ha szeptemberben a szibongó kis falusiak elfoglalhatnák új birodalmukat.

Cs. J.

Rövidesen megkezdődik Szeged környékéről a korai burgonya-export

Az idén a kora tavaszi aszály miatt több mint három hetet késett Tiszsziget, Ujszentiván, s Apátfalva környékén a korai burgonya felszedése. A szárazság miatt már-már úgy látszott, hogy a szegedi járás hagyományos korai burgonya exportálási kötelezettségeiből szinte semmit sem tud teljesíteni. Most azonban a korai burgonyaföldek is alaposan megáztak, s szépen fejlődik a termés. Néhány nap múlva előreláthatóan megindulhatnak Nyugat felé az

első korai burgonyával megpakolt vagonok, repülőgépek. Jó közepes almatermés várható az idén. Az almák virágzása egész szegedi járás szerte rekordtermést ígért. Azonban a szárazság miatt a termés jelentős része elpusztult. Ezen túlmenően az almáskertekben komoly károkat okozott az idén a bimbólikasztó is. Egyedül Szatymaz és Zsombó környékén ígérkezik jelenleg is bőséges almatermés, ahol a gazdák nem mulasztották el a bimbólikasztó elleni sárgaméreggel való permetezést.

Folynak a jelentkezések a dolgozók gimnáziumába

A Művelődésiügyi Minisztérium utasítása értelmében, a Szegedi Radnóti Miklós Gimnáziumban az 1959/60. tanévben is nyílik első osztály. A jelentkezés már megkezdődött. Bár a jelentkezés határideje június hó 30-ig tart, de máris sok dolgozó töltötte ki a jelentkezési lapot. Különösen sok azoknak a fiataloknak a száma, akiket hely hiányában, vagy késői jelentkezés

miatt, a korábbi években nem vettek fel a középiskolába, s most a termelő munká elvégzése közben szerzik meg az érettségi bizonyítványt. Az üzemek dolgozói közül is igen sokan jelentkeztek, a legnagyobb számban azonban a tanács és vállalati szerveknél dolgozó adminisztrátori beosztású dolgozók kérték felvételüket. Az iskola igazgatósága közölte, hogy amennyiben a jelentkezés a tavalyihoz hasonlóan nagy létszámú lesz, a kérelmeket az esetben sem utasítja el, mert módja van két első osztály nyitására.

A kérelmek elbírálása még július hónapban megtörténik, s a felvételi a jelentkezők augusztus 1-ig értesítést kapnak.

Már e hónapban átadják a 33 lakásos Mérey utcai „C” tömböt

A város lakói nagy érdeklődéssel figyelik a szegedi lakásépítkezéseket. Az elmúlt héten 63 új lakást adtak át a Csongrád megyei Építőipari Vállalat dolgozói a Dózsa-laktanyában. A jövő héten tíz nappal előbb, július 1-étől június 20-án adják át a 33 lakásos Mérey utcai C-tömböt. E tömbben csak kétszoba összkomfortos lakások vannak.

Az építőmunkások úgy határoztak néhány nappal ezelőtt, hogy a tegnapi, szombati szabadnapjukat egy héttel elhalasztják, hogy a vállalati időnél előbb befejezhessék a munkákat a C-tömbnél.

A NACIONALIZMUS

az ellenforradalom eszmei fegyvere

A nacionalizmus alapja a tőke. Kialakulása egyidős a burzsoázia megjelenésével. A nemzetek keletkezése, a nemzeti mozgalmak kifejlődése szükségszerűen olyan ideológiai formát termelt ki, amely megfelelt a fel-törőkvő burzsoázia érdekeinek. Ezt az ideológiai formát nacionalizmusnak nevezzük. A nacionalizmusnak jellemző vonása, hogy mindenütt a nemzet kérdését állítja előtérbe, a nemzeti sajátosságokat torzítja el, azt élezi ki. A nacionalizmus minden esetben a burzsoázia érdekeit szolgálja. Az önálló nemzeti államok kialakulása, idején segítségül szolgált a burzsoázianak a más osztályok megnyerésére saját céljainak kivívása érdekében.

Mi a nacionalizmus célja?

A történelem különböző korszakaiban a nacionalizmus célja más és más. Magyarországon az osztrák-magyar monarchia idején a nacionalizmus elsődleges célja az volt, hogy szembeállítsa a magyarokat a különböző nemzetiségekkel, megakadályozza a Magyarországon élő nemzetiségek célja ellen. Különben is Magyarországon a nacionalizmus a magyar nemzet sajátos helyzetét kihasználva sajátos módon nyilvánult meg. Annak következtében, hogy Magyarországot egyrészt elnyomó volt, másrészt elnyomott, ez azt eredményezte, hogy a nacionalizmusnak két válfaja volt megtalálható:

1. A nemzetiségek (romá-

nok, szlávok, horvátok stb.) mértéktelen lebecsülése, ami kifejezésre jutott ilyen nacionalista jelszavakban is.

2. A Magyarországot függségben tartó osztrákok elleni gyűlölet. Itt meg kell jegyezni, hogy a nacionalizmus elsősorban az elnyomott nemzetiségekkel szemben, nem pedig a Magyarországot függségben tartó osztrákok ellen nyilvánult meg. Ez természetes is, hiszen ez jobban megfelelt az uralkodó osztály érdekeinek.

A trianoni szerződés után a nacionalizmus arra szolgált, hogy annak segítségével a burzsoázia elterelje a magyar nép figyelmét a mértéktelen kizsákmányolástól. Még a Magyar Szociáldemokrata Párt egyes vezetői is a »csónka Magyarországon« látták a magyar nép nyomorát. Mintha a nagy Magyarországon olyan jól ment volna a sora a magyar népnek.

A nacionalizmus fő célja azonban az imperializmus idején a forradalmi osztályharcról való figyelem elterelése. A nacionalista elmosza az osztályok közötti különbséget. Nem a nemzetben belül keresi a társadalmi kérdések megoldását, hanem a nemzetet kívül más nemzetek rovására. Mint Lenin mondja, a nacionalizmus az az ideológiai forma, amely a legnagyobb tömegeket képes megtéveszteni. Nacionalizmussal tudták a tömegeket félrevezetni a második internacionálé oportunistá pártjai az első világháború idején. De különösen nagy szerepet játszott a nacionalizmus az 1956-os magyarországi ellenforradalom előkészítésében és vég-

heztelében. A nacionalizmus volt az ellenforradalom eszmei fegyvere.

Megnyilvánulási formák

A nacionalizmus a történelmi körülményeknek megfelelően különböző formákban jut kifejezésre. A nacionalizmus egészen szélsőséges megnyilvánulását sovinizmusnak nevezzük. A nacionalizmus szinte valamennyi formájával találkozhattunk az 1956-os ellenforradalom idején.

Az ellenforradalmárok nemzeti szabadságharcnak nevezték az ellenforradalmat, magukat pedig nemzeti szabadságharcosoknak. Nyíltan hangoztatták, hogy minden »magyarnak« a felkelők között a helye. Kezdetben megelégedtek a rendkívül nagymértékben megnyilvánuló szovjetellenes jelszavakkal, de rövidesen megjelentek a román és cseh ellenes jelszavak is. Először csak a szovjet csapatok kivonását követelték, később már a szocialista táborból való kiválást is. A szocialista rend elleni harcban ilyen jelszavak is napvilágot láttak: »Mireánk tekint a világ«, »Szabadságharcunk fordulatot jelent a világtörténelemben«. Míg a szocialista országokat ocsmányul rágalmazták, addig soha nem tapasztalt nyugati imádat ütötte fel a fejét. Még a »Szabad Kossuth adónak« is a nyugati rádió adók lettek a példaképei.

Alapja és veszélyessége

A nacionalizmus alapja, mint már mondtuk a magántulajdon. Keletkezése a burzsoá nemzetek létrejöttével esik egybe, de nem tűnik el a burzsoá rend megdöntésével. Nem tűnik el nemcsak azért, mert megvan a kapitalista környezet, amely nap mint nap szállítja a különböző nacionalista nézeteket, de nem tűnik el azért sem, mert a nacionalizmus a legszorosabb összefüggésben van a tudattal. A tudat pedig néhány év alatt alapvetően nem változik meg. Nem tűnhet el azonban azért sem, mert nálunk még jelentős szerepe van a kisártermelésnek, amely pedig megalapja a nacionalista nézeteknek.

A nacionalizmus veszélyes, főként azért, mert az ember legnemesebb érzelmét, a hazaszeretetet torzítja el. Azzal, hogy mindig a nemzet kérdését állítja előtérbe, a nemzeti sajátosságokat hang súlyozza, rendkívül nehéz felismerni. Minden becsület embernél megtalálható a nemzeti büszkeség érzése, ami természetesen jogos, és rendkívül pozitív szerepet tölt be a társadalom fejlődésében. A nemzeti büszkeség azonban könnyen átcsapathat — különösen, ha azt igyekeznek elő is segíteni — nemzeti göggé.

Befejezésül még annyit, hogy a nacionalizmus és a nemzetköziség kibékíthetetlen egymással. A nacionalizmus azzal, hogy szembeállítja egyik nemzetet a másikkal, eleve ellentétbe kerül a nemzetköziséggel. Eppen ezért a nacionalizmus nemcsak egy illető nemzet fejlődését hátráltatja, de egyben hátráltatja a nemzetközi haladást is.

Rácz János tanársegéd

Egyre nagyobb a piaci felhozatal

Az árak kedvezően alakulnak

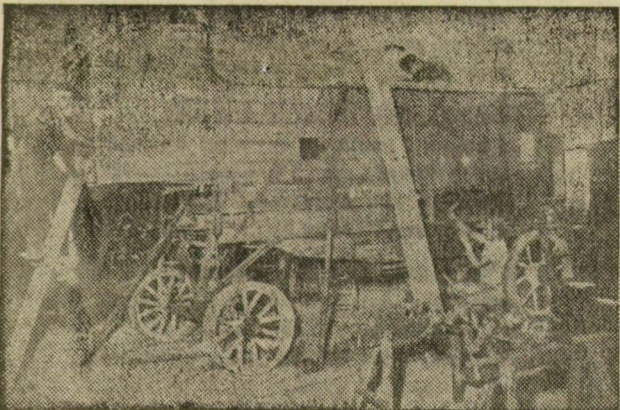
A tegnapi, hétfői piac a

kedvezőtlen időjárás ellenére is igen nagy volt. A felhozatal is lényegesen nagyobb volt, mint a megelőző piacon. Sok újbungonyát, előbaromfit láttunk. Feltűnően olcsó lett a főzötök és a meggy. Egyéb árak is kedvezően alakultak.

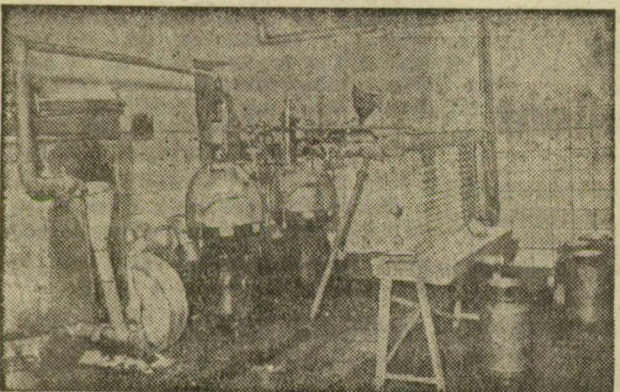
Előcsirke kilója 32, tyúk 22, pulyka 20, kacsa 18, liba 23, hízott kacsa 24, tojás darabja 1,00—1,20 forint. A tej literje 3,50, a tejföl kilója 26, a mák 28, a méz 22 forint.

Oburgonya kilója 2,50, újburgonya 5, fejleskáposzta 3,50, kelkáposzta 3,50, paraj 5, karfiol 5, paradicsom 30, főzötök 4, uborka 7, zöldbab 12, zöldborsó 6, alma 8, cse-resznye 5, meggy 3, földipeper 7—10, ribizli 12, egres 4,50, a dió 18 forint.

A sárgarépa csomója —60 —1 forint, petrezselyem 60 fillértől 1 forintig, a zöldhagyma csomója 40 fillér.

A Kisteleki Gépállomáson Kapás Antal, id. Juhász Sándor, Tóth Sándor, Paragi István szerelik az utolsó javítási munkákat végzik a 47. cséplőgépen

Részlet a kisteleki tejüzemből. Kucsora Mihály éppen a friss tejszínnel foglalkoztatódik (Sifis felv.)

Az első szovjet televíziós teleszkóp

Az egyik Leningrád környéki csillagvizsgálóban televíziós teleszkóppal figyelik az égitesteket. Az új csillagászati berendezést M. Kuprevics, az intézet tudományos főmunkatársa szerkesztette. A televíziós teleszkóp — összetett komplex-berendezés, s 20 méter fókusz távolságú teleszkópot tartalmaz, amelyhez igen érzékeny televíziós felvevő csatlakozik. A felvevőgépet vezetékekkel kapcsolják a televíziós készülékhez. A teleszkópon megfigyelt égitest a televíziós ernyőn jelenik meg.

Művelődési otthonukban ünneplik az építők napját Szegeden a Csongrád megyei építőmunkások

Már hetek óta készülnek a Csongrád megyei építőmunkások a hagyományossá vált építők napja ünnepére. Ma, vasárnap délelőtt 10 órakor az építők Kossuth Lajos sugáru művelődési otthonában ünnepi beszéddel és műsorral kezdődnek az ünnepségek. A műsorban fellépnek a Bútorgyár, a Falemez- és a Ládagyár kulturális csoportjai. Az ünneplők és ünnepeltek részére bőséges ebédet adnak. Különböző italokkal a Vendéglátóipari Vállalat látja el az egybegyűlteket. Előreláthatóan este 10 óráig szórakoznak majd együtt a

Csongrád megyei építőmunkások.